

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOS VÁNY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Horthy Kormányzó Debrecenben

A város lakossága leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelte a Nagyurat - Az államfő a magyar ifjuság katonás sora között vonult be a városba - Felavatták a gyermekklinikai telepet - Küldöttségek a Kormányzó előtt - Diszebéd a Bikában

(A Hajduföld tudósítójától.) A magyar nemzet életmentő, nagy vezérének második debreceni látogatása új hitet és forró lángolással égő magyar reménységet hozott a megalkuvások városának szürke falai között. Megjelenésének ünnepi hatása alatt a vörös dalibabás Debrecen temető homokjából a magyar feltámadás ígéréteinek napsugaras fénye sugárzott szét a lelkek mélysegei felé, hogy öntudatra ébresztő erejével megacélozza szívünknek összeroskadni készülő érzés-világát. A magyar lelkek és szívek glóriás fényű Kormányzó ura egy mélységig titkot hozott: *az élni akarás és csodákat tevő hazaszeretet cselekvő hatalmának fölemelő titkát, melynek örök, szent lelkiségét a Novára parancsnoki hidjáról mentette át a kormányzó szék magasztos méltóságába.* Elhozta szívét, az ezeresztendő Magyarországnak nemzeti tradícióinak szeretetteljes kincsésládáját és megnyitotta egy bukott városnak meakulipázó magyarsága előtt, hogy irányt szabjon és új születésre indító utmutatást tegyen a feltámadásnak távoli világossága felé. Áldott legyen ez a legelső magyar szív és százszor is áldott legyen az ő lelkének szeretete, mely egy porbasújtott és szétépett magyar nemzet élnivágyó lakosságát kapcsolja össze a magyar nép megtépzott és siralmas életének megmentése érdekében.

Készülődés a fogadtatásra

Debrecen, az ősi civitas már a kora reggeli órákban ünnepi köntöst öltött magára. A házakon nemzeti színű lobogót lengetett a szél, az ablakokat, erkélyeket virággal, apró háromszínű zászlócskakkal díszítette fel a közönség. Reggel fél nyolc órától pedig egymásután vonultak fel a különböző elemi, fiu-, leány középiskolák, cserkész csapatok, levante egyesületek s néhány perccel nyolc óra előtt végig dübörgött a főutcán az egyetemi ifjuság bajtársi egyesületeinek ütemes lépése s negyed kilenc óra már az ifjuság fordont vont az állomás körül egészen a Hunyadi utca középső részéig. A nagyszerűen fegyelmezett, katonasan menetelő s mintegy 1200 főnyi egyetemi ifjuságot, a Csaba, Werbőczy, Festetics, Árpád bajtársi egyesületeket vezette Bánsághy György a Turul szövetség primus szenatora, a debreceni Csaba bajtársi egyesület vezére vezette. A cserkész csapatokat Krammer György debreceni cserkészkerületi elnök, Wallisch

Oszkár, Debreczeni Ferenc és Török Tibor vezették.

A közönséget s még a katonákat, is meglepte az egyetemi és főiskolai, valamint a cserkész ifjuság páratlan fegyelmezettsége s maga a Nagyur is amikor megérkezett, pillanatig észrevehető meglepetéssel, szeretettel de egyszersmind baldog, bizakodó büszkeséggel nézte ezt a pompás gárdát, a magyar jövődő nagyszerű ígéréteit, amely egész debreceni tartózkodása alatt leghűbb és legbiztosabb testőrsége volt.

A megjelent előkelőségek

A Kormányzó fogadtatása alkalmából a pálmakkal és dísznövényekkel feldíszített váróteremben, valamint a Perronnon megjelentek az összes polgári és katonai előkelőségek. A katonaság részéről Ferjentsik Ottó vegyesdandár parancsnok vezetésével a vegyesdandár tisztikara, Tirts Béla csendőrezredes vezetésével a csendőrtisztikara, Fisch Miksa ezredes vezetésével a vármókerület tisztikara, vitéz Nagy Pal és vitéz Szentgyörgyi Lajos tábornokokkal az élen a hajduvármegyei vitézi szék és Holényi János ezredes.

A Nagyur érkezése

Öt perccel mulott el fél 9 óra, amikor a diszszázad balszárnyán álló kürtös trombitáján felharsant a general mars és a vasuti hidnál feltűnt a Turul külön vonat, amely pár pillanat múlva megállt a diszszázad arcvonalával szemben. A Kormányzó a Himnusz hangjai mellett frissen, mosolyogva szállott ki a kocsiából. Kíséretében voltak: Bartha Richárd a kabinetiroda főnöke, Denk Gusztáv ezredes, a katonai iroda főnöke, Görgey György alezredes, a testőrség parancsnoka, Magassházy László alezredes, első szárnysegéd, Kocs Miklós őrnagy, Fetter Antal százados szárnysegédek és Brunswick György utazási felügyelő s a Nagyurral együtt érkezett meg Soltész Elemér tábori püspök is. A Kormányzó mindenekelőtt fogadta a diszszázad parancsnokának, Mező Endre századosnak jelentését, majd ellépett a diszszázad arcvonalá elé.

A diszszázad jobb szárnyán Ferjentsik Ottó tábornok, vegyes dandár parancsnok, vitéz Nagy Pal tábornok, a hajduvármegyei Vitézi szék kapitánya, majd Ghyczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány jelentkezett a Kormányzónál, aki ezután a polgári előkelőségek felé ment.

Az üdvözlések

Itt dr. Hadházy Zsigmond Debrecen város és Hajduvármegye főispánja üdvözölte elsősorban a két törvényhatóság nevében.

Jelen voltak még dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Magoss György polgármester és a városi tanács tagjai közül Csóka Simeon főjegyző, dr. Vargha Elemér tb. főjegyző, Mészly Károly tiszti főjegyző, Ary Lajos főszépművész, Csűrös Ferenc, Zöld József, Borsos József, Tóth Emil, Vasáry István, Vass Károly, Tatay Zoltán, Balla Bertalan tb. tanácsnokok, dr. Pákozdy Sándor, Hajduvármegye alispánja, Nábráczky Béla, Hajduvármegye főjegyzője, Demkó Jenő h. államtitkár, Balás Károly üzletvezető, Perjessy Mihály kuriai bíró, táblai tanácselnök a debreceni ítélőtábla, dr. Kesserű Lajos kuriai bíró, törvényszéki elnök a debreceni kir. törvényszék, Átányi József főjegyző a debreceni táblai kerülethez tartozó ügyész, Gergits főjegyző a debreceni ügyész kar képviselőjében. A tisztánúti ref. egyházkerületet gróf Degenfeld József főgondnok képviselte. Az egyetemi tanács részéről dr. Papp Károly rektor, dr. Vargha Zsigmond, dr. Barabási Kun József, dr. Elischer Gyula, dr. Szabó Dezső dékánok jelentek meg. Ott volt dr. Vargha Kálmán, a pallagi gazdasági akadémia igazgatója, Halász Miklós gazdasági akadémiai tanár. A rendőrséget dr. Ghyczy Tihamér kerületi főkapitány képviselte. Megjelentek Ady Lajos tanterületi főigazgató, Vasady Lajos tanfelügyelő, dr. Olchváry Zoltán ügyvéd és még sok mások.

— A két törvényhatóság — mondotta — hála Főméltóságod kegyes látogatásáért, amely annak bizonyossága, hogy a két törvényhatóság ügyei iránt meleg érdeklődést tanúsít. Fogadják Főméltóságod a két törvényhatóság ragaszkodásának, hűségének és igaz magyar szeretetének őszinte kifejezését.

Utána dr. Magoss György Debrecen város polgármestere üdvözölte az államfőt mely tisztelettel és igaz szeretettel. A város közönség nevében kívánta, hogy a városban tartózkodására mindig kellemes érzésekkel és meglepedéssel gondoljon vissza. Végül Pákozdy Sándor Hajduvármegye alispánja a vármegye közönsége nevében fejezte ki hódolatait és örömet fejezte ki, hogy a Kormányzó magas látogatásával Debrecen megisztelte.

A Kormányzó válasza

— Örömmre szolgált — válaszolta a Kormányzó az üdvözlésekre, hogy megint egyszer idejöhettek városukba, amelyhez engem gyermekkorom szép emlékei fűznek. Azóta persze naggyá nőtt Debrecen városa, sokat fejlődött és ő üdök, hogy ma is egy új intézmény felavatására jöhettek ide, amelynek működéséről sokat várok. Köszönöm a meleg üdvözlést.

Leikes éljenzés fogadta a Kormányzó szavait. Dr. Hadházy Zsigmond főispán ezután bemutatta az államfőnek az egyetemi tanácsot, dr. Papp Károly rektor és a dékánokat.

Azután a Kormányzó a pálmakkal díszített elsőosztályú váróteremben keresztül az egyetemi ifjuság, egyetemi hallgatók és cserkészek nyílt egyenes sora között a közönség

rivalgó éljenzése között dr. Hadházy Zsigmond főispán társaságában felszállott a város gyönyörű ötös fogatára s utána kocsiira szálltak a megjelent katonai és polgári előkelőségek is.

A MANSz csokra

Miközben a Kormányzó a váróteremben keresztül haladt, kedves jelenet játszódott le. Ugyanis a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége nevében számos kiküldött jelent meg a váróteremben s amikor a Kormányzó ide érkezett Ollinger Béláné egy szép csokrot nyújtott át a Kormányzónak, aki meleg szavakkal mondott köszönetet:

— Örülök, — mondotta, hogy az első üdvözlöt, az első virágcsokrot a MANSz hölgyétől kaptam. Sok szépet hallottam a MANSz-ról s különösen annak debreceni csoportjáról.

Ezzel átvette a virágcsokrot s mosolyogva tovább haladt.

Amerre a Kormányzó kocsija elhaladt, Debrecen közönsége, amely sűrű sorokban állott az utvonai mentén, harsogó, lelkes éljenzéssel, kendőlobogtatással és szűnni nem akaró viharos lelkesedéssel ünnepelte a Nagyurat.

Villásreggeli a főispánnál

A Kormányzó és kísérete a vármegye házára hajtatott, ahol diszorség állott a kapuban s a lépcsőház virágokkal, szönyegekkel, dőlészaki növényekkel volt dusan feldíszítve. Itt dr. Hadházy Zsigmond főispán a lakásán villásreggelire látta vendégül a Kormányzót. A villásreggeli hivatalosak voltak a Kormányzó kíséretén kívül Magoss György polgármester, Pákozdy alispán, Papp Károly egyetemi rektor, Ferjentsik Ottó tábornok, körletparancsnok, Ghyczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány.

A leventék

A főispánnál elköltött reggeli után a Kormányzó az egyetemi klinikai telep délelőtt 10 órakor kezdődő felavatására ment.

A Simonyi-ut két oldalán, a fásorfai vonalban a Nagyur kellemes meglepetésére egy végtelennek látszó nemzeti zászlókkal színezett sorfal állott.

Debrecen város és a megye községeinek leventéi.

Ott állottak testnevelési vezetőiknek vezetése alatt: Kramer Gyulával élükön Hajdudorog zsinórozott díszmagyarba öltözött ifjai, Nagy Samuel által vezetve Hajduszozat

khaki színű bekecsbe öltözött leventéi és Vámospércsnek kiváló jegyzője, Nagy József által vezetett 40 tagú díszbe öltözött csapata. Ezután következtek a gazdasági tanonciskola, a kereskedelmi alkalmazottak levente csapata, az iparos tanonciskola közel 2000 testnevelési ifja, akiket igaz-

A gyermek-klinika felavatása

Az új egyetemi klinikai telep díszbe, fellebögőzve várta a Kormányzót. A bejáratnál dr. Papp Károly rektor magnifikus vezetésével az egyetemi tanács, egyetemi tanárok, tanárségedek helyezkedtek el. Majd dörgő léptek hallatszanak, bevonul

Csonkamagyarország büszkesége, reménysége, az egyetemi ifjuság, bajtársi egyesületek, medikusok, jogászok, gazdaságok s két oldalt felállva a bejáratnál az új klinikai telepig kordont alkotnak.

A gyermekklinika épületén három hatalmas lobogót lenget a szél, piros, fehér, zöld, kék-sárga, kék-fehér sötéte. A bejárat előtt emelvény, itt Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, fővárosi és debreceni notabilitások helyezkedtek el s várták a Kormányzót.

A Kormányzó a város ötfogatán, balján Hadházy Zsigmond főispánnal érkezett meg az egyetemhez. Utközben a közönség viharosan éljenezte a Nagyurat.

Dr. Papp Károly rektor beszéde

A bejáratnál dr. Papp Károly rektor üdvözölte a Kormányzót.

A kultuszminiszter beszéde

Az egyetemi énekkar a Hízek-együtt énekelte el, majd Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter lépett a Kormányzó elé.

Beszéde elején rámutatott arra, hogy ezt az országot nem szóbeszéd, hanem csak a tettek, mégpedig az *alkotásba tömörített tettek tudják megmenteni.*

Gyermekklinikát avatunk. Az a bánásmód, amelyben a gyermeket részesítik a fokmérője a nemzet kulturájának, de különösen fontos az egy olyan nemzetnél, mint a magyar nemzet, amelynek sivár és kietlen a jelene, de amely a múlt nagyságából bizalmat merít és épen ezért reménységgel tekint a jövőben. Ennek a magyar reménységnek a szim-

A Kormányzó átadja a klinikát rendeltetésének

A Kormányzó a miniszter szavaira a következőképpen válaszolt:

Az áldozatkészség ritka példája — az a szép intézmény, melynek felavatására összegyűltünk.

A jövő reményeinek, **a magyar gyermekeknek egészsége olyan nemzeti kincs, amely valóban megérdemli a legnagyobb áldozatokat is.**

Szívemből kívánom, hogy ez az intézmény minél nagyobb, minél tökéletesebb szolgálatokat tegyen annak a nemes ügynek, amelyeket Debreczen város annyira magáévá tett és amelynek fontosságát annyira átérzte. A debreceni m. kir. Tisza István Tudomány Egyetem gyermekgyógyászati klinikáját örömmel adom át rendeltetésének.

Ezután Eilscher Gyula orvoskari dékán üdvözölte a Kormányzót.

Engedje meg Főméltóságod — mondotta — tisztelettel feltárnom mindnyájunknak azt az óhaját, hogy a klinikai telep felújítását, amelyhez nemcsak a város és ennek környéke,

gatójuk, dr. Gulyás István is kikísért és a Máv. leventék 100-nál erősebb csapata.

Mind meraven, fesszes rendben, mindegyiknek mellénn zöld galy mellett a nemzetiszíni jelvény. A Kormányzó előtt zászlókat mélyen meghajtva.

— Főméltóságú Kormányzó Ur! — kezdte beszédét. — A Tisza István Tudományegyetem tanácsa nevében köszönetet mondok Főméltóságodnak, hogy ezt a mi ünnepségünket megjelenésével emelni méltóztatott.

— Ez alkalommal az iránti reményünknek bátorodunk kifejezést adni, hogy ebben a mi nagy és nehéz munkánkban Oltantó legendás hőse bennünket támogatni fog.

A Nagyur válasza

A rektor üdvözli beszédére a Kormányzó a következőképpen válaszolt:

— *Köszönöm az üdvözlést. Tudom hogy a debreceni egyetem falai között eredményes, tudományos munka folyik. A világ tudósai messze nyugatról is felkeresik a debreceni egyetemet s különösen az orvosi kart, hogy az itt folyó tudományos munkába betekintést nyerhessenek. Azt hiszem, hogy mihelyest Magyarország pénzügyi helyzete rendbe jön, be is tudjuk fejezni ezt a gyönyörű művet.*

A Kormányzó ezután a főiskolai ifjuság tömött sorfala között ment a Gyermekklinikára, ahol ekkorra már nagyszámban gyülekeztek össze az egyetem professzorai s számos más előkelőség.

boluma a magyar gyermek.

Gyermekklinikát avatunk, mely ezt a magyar gyermeket hivatott adni a magyar jövőnek és amikor Főméltóságodhoz fordultunk és megkértük, hogy mai kultúránkunkon vegyen részt, nemcsak az államfőhöz fordultunk, hanem

a magyar gyermekeknek, a magyar ifjuságnak hatalmas nagy partfogójához,

akinek védőkezetét mindig éreztük, ha a magyar ifjuság érdekeiről volt szó. Ezért nemcsak hódolattal, de szeretettel és ragaszkodással is kértük, hogy vegyen részt ünnepségünkön és kérjük, hogy a klinikát adja át az orvosi fakultásnak és a vezető tanárnak.

de az egész Tiszántul magyarságának fizikai jóléte fűződik, tovább folytatni kegyeskedjék.

Dr. Szontagh Félix a gyermekklinika igazgatója mély hálával mondott köszönetet a Kormányzónak megjelenéséért.

Ezután a Kormányzó és kísérete dr. Szontagh Félix egyetemi tanár vezetésével megtekintette a gyermekgyógyászati klinikát, a Röntgen intézetet, majd kör sétát tett az egyetemen.

A Kormányzó legmagasabb megelégedésének adott kifejezést a látottak felett s elismeréssel adozott a klinika vezetőinek, orvosainak, személyzetének.

A Kormányzót meglepte a klinika modern gyönyörű berendezése, az ott uralkodó rend, tisztaság.

A gyönyörű klinikai intézet felállításáért az érdem és elismerés elsősorban Szontagh Felix professzort illeti, akinek nagy tudománya, fáradtságot nem ismerő munkája újabb és maradandó értékkel gazdagította a magyar kultúrát.

Ünnepség a Kollégiumban

Az egyetemi klinikák megtekintése után a Nagyur ismételt fel-szállott a város ötfogatára s kíséretével együtt az ősi Kollégiumba hajtatott. A Kollégium ifjusága, a református főgimnázium növendékei, a tanítóképző intézet diákjai — mintegy ötszázan — az épület udvarán négyyszögben állottak fel. A bejárat rész felőli falnál felállított ösi rózsával és fenyőlombbal díszített pódium mellett pedig a kollégiumi kántus helyezkedett el.

Fogadtatás a Kollégiumban

A Kollégium kapujában gróf Degenfeld József egyházküldött főgondnok, dr. Révész Imre egyházküldött főjegyző, Dóczy Imre egyházküldött középiskolai felügyelő, Karay Sándor kollégiumi igazgató, Erdőss József lelkészkepző intézeti igazgató, dr. Vere s István tanítóképző intézeti igazgató, S. Szabó József gimnáziumi igazgató és még számosan fogadták a Kormányzót, aki fél 12 óra után 5 perccel érkezett meg dr. Hadházy főispán kíséretében.

Itt gróf Degenfeld József egyházküldött főgondnok mondott pár szavas üdvözölő beszédet, mire a Kormányzó mondott néhány köszönő szót, kifejezést adva a lelkészkepző intézetnek, amelynek sok évvel ezelőtt maga is diákja volt.

Az ifjuság ünnepli a Kormányzót

Mikor a Nagyur belépett a Kollégium udvarára, az ott várakozó ifjuság és a közönség körében elemi erővel harsant fel a viharos lelkesedés.

— *Éljen! Éljen! Éljen!* — zúgott fel az ifjuság ajkán az üdv rivalgás

A Kormányzó szózata az ifjusághoz

— Kedves meglepetés volt számomra — mondotta a Kormányzó, hogy benneteket együtt látlak ebben az intézetben, ahol ezelőtt, nem is akarom mondani, hány évvel én is jártam.

— Tanuljatok odaadással, legyetek tanáraitokhoz ragaszkodók és vegyétek szentírásnak szavaikat. Az élet mindinkább nehezebb lesz, mindig több embert kell eltartania ennek a kis földnek és csak az mehet előre és az boldogul, csak az tudja családját jólétben tartani, aki tud valamit. Mindenkitök

örömmel, passzióval űzze a sportot,

Küldöttségek a Kormányzó előtt

A kihallgatások

Délelőtt fél 12 órakor a közigazgatási és társadalmi egyesületek küldöttségei tisztelegtek a Főméltóságú ur előtt. A városháza dísztermét színtől megölt közönség már 11 óra után elfoglalta a helyét. A lépcsőházban fehér ruhás leányok, cserkészek és díszruhába öltözött hajduk állottak sorfalat. Mikor a Kormányzó megérkezett, dörgő éljenzés és szűnni nem akaró tapsvihar remegtette meg a városháza falait, majd a küldöttségek vezetői félkörben sorakoztak és megkezdődött a hódoló beszédek sorozata.

Elsőnek a tiszántuli református egyház nevében gróf Degenfeld József mondott rövid üdvözölő beszédet.

A római katolikus egyház nevében dr. Lindenberger János püspöki helynök, prépost plébános kanonok magas szárnyalású beszédekben fejezte ki a hagyományos katolikus tekintély tiszteletlen alapuló hódolatát. Nagy hatást váltottak ki Papp Gyula görög katolikus esperes és Farkas Győző evangélikus lelkész erős hazafiasságtól áthatott beszédei. Az unitáriusok nevében Löwy Jenő főerdőtanácsos, az izraelita hitközségek megbízásából pedig Blaszkó és Fehér Ferenc beszéltek. Magoss György Debreczen város, Pd-

s a Kollégium ősi falai kétszerező erővel visszhangozva köszöntötték az intézet egykori kis diákját, vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzót, Magyarország Nagyurát,

A Kormányzó a pódiumon elhelyezkedve látható gyönyörűséggel legeltette szeméit a lelkesedéstől kipirult arcú diákcsoporton, amelynek tagjai mind egyforma sötét „Horthy sapkát” viseltek. Fényes parázsló tűz csillant meg a szemében, amint végignézett a magyar jövőre, az új Magyarország fiatal katonáin. Azután a kollégiumi kántus ajkán felharsantak a Szózat hangjai, amelyeknek végeztével Seress Béla kollégiumi szenior intézett rövid beszédet a Kormányzóhoz.

— Főméltóságú Kormányzó Ur! — mondotta többek között — a debreceni református Kollégium ifjusága mély hódolattal, lelkes szeretettel köszönti Főméltóságodat, akiben nem csak a bölcs államfőt, hanem egyszerűsminde legnagyobb mintaképét is tiszteli.

A beszédre a Kormányzó — az ifjuság felé fordulva — meghatott hangon válaszolva s szavaiból nemcsak az államfőt, a Nagyur bölcsesége csendült ki, hanem az a *jóágos atyál szeretet is, amelyet az ifjusággal szemben érez és amelyről annyiszor tett már tanúbizonyságot.*

mert a test az első. Egészséges lélek csak egészséges testben lakozhatik. Tanuljatok és hallgassatok azok szavaira, akik vezetnek benneteket és remélem, hogy majd 15—20 év múlva, ha még élünk és feidőtök, bennetek olyan generációt kap ez a nemzet, amelyre mindenkor bátran bízhatjuk az ország jövőjét.

A Kormányzó viharos ovációval fogadott beszéde után még Karay igazgató mondott néhány szót, majd Főméltósága megtekintette a Kollégiumot. Majd pedig szívélyesen elbucszva a Kollégium tanáraitól, a városházára kocszott.

kozdy Sándor alispán Hajdumegye hódolatát fejezte ki, — tartalmas beszédet tartott Perjessy Mihály táblai tanácselnök, aki a debreceni itélőtábla területén működő bíróságok hűségét tolmácsolta. Üdvözölő szavakat mondottak még Atányi József kir. főjegyző, Lánosz Gyula miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, dr. Vargha Kálmán gazdasági akadémiai igazgató, dr. Szabó Domokos postaigazgató, dr. Ady Lajos tanterületi főigazgató, Balázs Károly Máv. üzletvezető, Vasady Lajos kir. tanfelügyelő, Kabay György Máv. gépjavitó főfelügyelő. Óriási hatást keltett a közjegyzői Kamara kiváló elnökének, dr. Galánffy János kir. közjegyzőnek lélekemelő beszéde, melyben a keresztyén és nemzeti irónyság szükségességéről szólva a magyar nemzet életbevágó kérdéseire hívta fel a figyelmet. Az Ügyvédi Kamara nevében dr. Hegedűs Jenő tartott „hesszabb lélekzetű” szónoklatot. B-szédet mondtak az Ipar és Kereskedelmi Kamara nevében Szent-Királyi Tivadar kormányfőtanácsos, Vargyas Imre Ipartestületi elnök, dr. Rácz Mihály a Mezőgazdasági Kamara elnöke, dr. Petzkó-Szokolai Ernő Vörös Kereszt elnök, hegyközségintimrei Wolff János tábornok, Nyukoss elnök, Dóczy Imre

Ref. Tanáregyesületi elnök, *Korbély József* kormánytanácsos, a Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetségének elnöke, *Banovits László* KANSZ-elnök, Máv. főfelügyelő, *Járossy Tamás* Kaszinói alelnök, *Kernhoffer József*, a Csarnok vezetője, *Polgáry József* és *Balogh István* a gazdák nevében.

A hódoló küldöttségek szónoklatai közül szünni nem akaró tapsvihart aratott dr. *Haendel Vilmos* egyetemi tanár, az *Arany János Társaság* és a *Ker. Nemzeti Liga* elnökének frap peps beszéde és dr. *Bessenyei Lajos* főgimnáziumi tanárnak, a Középiskolai Tanáregyesület elnökének gondolatokban gazdag, gyönyörű üdvözlő szónoklata, melyben a magyar tanárok önfeláldozó munkájáról biztosította Magyarországot kormányzóját. Dr. *Körössi Kálmán* a Csokonai-kör nevében fejezte ki hódolatát és annak a programnak adott szilárd kifejezést, mely a nemzeti eszme diadalrajuttatását az irodalmi dekadencia letörésével akarja előbbre vinni. Nagy hatást váltott ki *Fráter Erzsébet* MANSZ elnökő költői szépségű beszéde, mely a magyar asszonyoknak a Kormányzó és a Kormányzóé iránt érzett legmélyebb hódolatát juttatta kifejezésre. A József- és Tiszviselő-Kör hódolatát dr. *Tóth Aurél* ny. kuriai bíró tolmacsolt.

A Kormányzó válasza a hódoló küldöttségeknek

A Kormányzó az üdvözlésekre együttesen válaszolt a következőkben:

— Sajnos nincs lehetőség arra, hogy minden üdvözlésre reflektáljak és sok mindent egy szóval érintéshessek. *Messze vagyunk még a céltől, ahová el kell jutnunk, de az Isten segítségével el fogunk jutni.*

— Emberbaráti nemes intézmények létesítésének nem kedvez ma az ország és társadalmának súlyos anyagi helyzete. Annál örvedetesebb esemény volt az egyetem gyermek-egészségügy ápolása az országnak, amelyet a sok csapás mellett az egyes vidékeken elterjedt egyke rendszer is sujt, nem kell különösebben hangsúlyoznom.

— Hálával gondolok a városnak az egyetem létesítése körül tanúsított áldozatkészségére. Debrecen az állammal karöltve vetette meg az egyetem alapjait s ezzel

a városnak a kultura iránti érdeklődését és bőkezűségéről minden időkre emléket állított.

— Szívesen jöttem a mai ünnepek alkalmából hosszabb idő után városuk falai közé, mely városhoz gyermekkorom nem egy kedves emléke fűződik.

— Örömmel látom a város fejlődését és szónokai szavaiból örömmel hallottam hazafias érzéseik és munkára készségük biztosítását.

Munka és újra csak teremtő munka az, melyre az országnak szüksége van,

egybekapcsolva takarékosággal, önmegtartóssággal.

— Ami pedig a hazafias szellemet, a hazához való ragaszkodást illeti, ennek sehol az országban megfigyatható nem szabad, de legkevésbé itt, a tősgyökeres magyarság eme várában. Ezermék és meggyőződések küzdhetnek egymással a törvényes keretek között, de

mindnyájunknak össze kell forrnunk a nemzeti eszme szolgál-

Az ébredő magyarok hódolata

Óriási lelkesedés fogadta dr. Szathmáry István ébredő elnökek tántoríthatatlan hűségéről és cselekedeteiben működő hazaszeretetről tanuskodó szavait, melyek az ébredő magyarság magaslatos eszmévilágának gyújtottak világosító fáklyát, hogy utmuatól szolgáljanak a fel-támadáshoz, vezető, rögs magyar uton. Az ÉME debreceni csoportja elnökének hódoló beszédét a közönség lelkes tapsviharral honorálta. Utána *Koncz Aurélné*, a Kálvinista Templomegyesület tagja, dr. *Darkó Jenő*, a Székely Társaság elnöke, *Sass Béláné*, a Jótékony Nőegylet elnöknője, *Kabay Györgyné*, a MÁV gépjárató műhely magyar asszonyainak képviselője, *Ferkó Gyula* műhelyi kárpitos és *Krámer Gyula*, a Cserkész Szövetség elnöke tartottak nagyhatású üdvözlő beszédeket. A Baross Szövetség hódolatát dr. *Kertész István* elnök fejtette ki lelkes szavakkal, dr. *Szilágyi Béla* a Kékek Klubja és dr. *Lindenberger János* püspöki helynök a Hangya nevében beszélt. *Tóth Aurél* ny. kuriai bíró, mint *Horthy Miklós* kormányzó volt debreceni iskolatársa megható szavakkal köszöntötte a főméltóságu urat, majd vitéz *Bánsághy György* az egyetemi bajtársi egyesületek intranzigens és tettrekész ifjúságának ragaszkodását nyilvánította ki remek felépítésű beszédében.

latában és a hazafias gondolkodásban.

— A nemzeti eszmétől hevített hazaszeretet egyuttal a legjobb biztosítéka annak, hogy az eszméknek és meggyőződéseknek az a természetes és mondhatnám szükség szerű harca el ne sájuljon s a nemzet erejét el ne sorvassza. *Ezt a hazaszeretetet elvárom Debrecen város lakosságától is és ebben a városkozásban meleg üdvözlésüket hálásan köszönöm.*

Hosszantartó, tombelő lelkes óráció fogadta a Kormányzó szavait, aki ezután rövid időre ismét visszavonult a számára kijelölt lakosztályba, majd háromnegyed 2 órakor a katonai és csendőri tisztikar tisztelegését fogadta. A tisztikart *Ferjentsik Ottó* tábornok körletparancsnok mutatta be a Kormányzóknak.

A helyőrség tisztelegése után *Tóth Aurél* nyug. kuriai bírót, volt iskolatársát fogadta a Kormányzó, aki bemutatatta az államfőnek családját is.

Én nemes
Mokány Berci

azt ízenem minden magyar embernek, hogy így dalolja a nótát:

Csapó-utcán végestelen végig. Minden házban egy-két üzlet nyílik. Nyílnak tőlem akár hatvanhárom! Ha a „Hangyát” ott is megtalálom.

Főútlel Rózsa-u. Tisza-palota. Fióküzletek a város minden részében

Hirdessen a Hajdúföldben!

300 teritékes bankett az Arany Bikában

A városházán lefolyt kihallgatások után a Főméltóságu Ur ismét felszállott a város ötös fogatára s az Arany-Bikába hajtatott, ahol Debrecen város és Hajdumegye előkelő társadalma és notabilitásai gyűltek össze diszbankettre a Kormányzó tiszteletére. A diszében 300 teriték volt. A pódiummal szemben az emeleti erkélyen *Nóth Antal* a katonai zenekarral foglalt helyet, a pódiumon pedig a *Magyar* Imre zenekara, míg a páholyokat Debrecen előkelő, uri társadalma töltötte meg zsufolásig.

Kevéssel két óra előtt felhangzottak a *Himnusz* hangjai, jelezvén, hogy a Kormányzó megérkezett a Bikába. Majd harsogó, szünni nem akaró éljenzés közepette a Főméltóságu Ur belépett a terembe s a középő bejáratnál szemben, közvetlenül a pódium előtt elfoglalta helyét. Jobbról mellette ült gróf *Klebsberg Kunó* vallás- és közoktatásügyi miniszter, balról dr. *Hadházy Zsigmond* főispán s szembe vele dr. *Magoss György* polgármester. Ugyanennél a főasztalnál foglaltak helyet a budapesti és debreceni katonai előkelőségek és magasrangú miniszteriális tisztviselők, ugyszintén Debrecen város hivatalos testületeinek vezető férfiai, így *Soltész Elemér* református tábori püspök, *Lindenberger János* püspöki helynök, *Ferjentsik Ottó* körletparancsnok, vitéz *Nagy Pál*, a hajdúvármegyei vitézi szék kapitánya, *Perjessy Mihály* táblai tanácselnök, *Atányi Sándor* ügyészségi elnök, *Kesserű Lajos* törvényszéki elnök, kuriai bíró. A terem többi részében elhelyezett asztaloknál Debrecen város és Hajdú vármegye válogatott előkelő közönsége foglalt helyett.

A diszében teljes számban részt vett a vegyesandár, a csendőrség és a vármegyei tisztikara.

Amikor Főméltósága elfoglalta a helyét, *Magyar* Imre zenekara fönt a pódiumon, közvetlenül a Kormányzó mögött rázendített a Főméltóságu Ur kedvenc nótájára:

„Nem akar az ökörcsorda legelni”
A Kormányzó az első sor után hátra fordult s mosolyogva köszöntö meg ezt a figyelmes az országhíres cigányprimásnak. Majd ezután megkezdődött az ebéd. A menü a következő volt: *Szárnas aprólék leves, balatoni fogas mártással, vegyes sült körítéssel, almás és tu-ós rétes, fekete kávé. A bor egri vörös és rizling volt.* Ebéd közben a honvéd zenekar és a *Magyar* bandája játszottak felváltva.

A főispán felköszöntője

A pecsenye után dr. *Hadházy Zsigmond* mondott rövid pohárköszöntőt. Utalt Magyarországot jelenlegi szomorú és válságos helyzetére s kijelentette, hogy minden reményességünk most egyetlen férfiuban összpontosulhat csak, abban a férfiuban, akit minden szeretetünk, hódolatunk és rajongó lelkesedésünk illet s ez a férfiú *nagybányai Horthy Miklós* Kormányzó.

A főispánnak ezeknél a szavainál dörgő és szünni nem akaró éljenzés tört ki, amely percekig nem akart megszűnni, annyira, hogy a főispán beszédének befejezése teljesen elvesztett az éljenzésben.

Majd a fekete kávé feltárlása után egy pár perccel a Főméltóságu Ur kíséretével eltávozott a teremből, miközben a honvédzenekar a *Szózatot* játszotta el.

A Kormányzó a huszárlaktanyában és az Epreskertben

A bankett után a Kormányzó az ötös fogaton a debreceni huszárezred laktanyájába hajtatott, ahol *Főmőtör József* huszárobrnagy kalauzolása mellett megtekintette az ezred volt parancsnokának, gróf *Tisza István*nak emlékére berendezett úgynevezett *Tisza-szobát*, beirta nevét az ezred emlékkönyvébe és azután a laktanya udvarán elhelyezett hősk szobrárt tekintette meg. Innen a város epreskerti méatelepéhez hajtatott ki, ahol *Zöld József* városi tanácsnok kalauzolása mellett megtekintette a város mé- és bikaállományát s a ménes számadó csikósával is elbeszélgetett.

A Kormányzó elutazása

Innen öt óra előtt pár perccel a pályaudvarra kocizott a Kormányzó kíséretével, ahol odaérkeztek már az egyetemi ifjuság, a cserkészegyesületek és a középiskolák ifjúságának sora. A perronon volt felállítva a diszszázad és a honvédzenekar, valamint kint voltak Debrecen katonai és polgári előkelőségei, a vegyesandár tisztikara, a vármegye és a város vezetősége, az egyetemi tanács, a bírói kar stb.

Öt óra után egy két perccel a honvéd zenekar megkezdte a *Himnusz*t, jelezvén, hogy a kormányzó megérkezett a pályaudvarra. A Főméltóságu ur a megjelent előkelőségek közül hosszasan elbeszélgetett dr. *Szontágh Félix* egyetemi professzorral, kezét fogott *Elscher Gyula*, *Beldk Sándor* és *Huzella Tivadar* orvosprofesszorokkal, a főispánnal és a polgármesternek közvetlen szavakkal köszönetet mondott azért a kellemes napért, amelyet itt Debrecenben eltöltött. Majd kezét fogva *Pákozdy* alispánnal és *Ghyczy* kerületi rendőrfőkapitánnyal felszállott a gyorsvonat szalonkocsijába.

A kormányzó annak reményének adott kifejezést, hogy Debrecen város közönsége ezután is együtt lesz a piros-fehér-zöld lobogó alatt.

Mielőtt a kormányzó kocsijába szállt volna, a *Lorántffy Zsuzsanna* leány cserkészcsapat fehér szegfűből és rózsából hatalmas csokrot adott át neki.

Bucsuzás

az öreg Magyaritól

Ebben a pillanatban zendítette rá a *Magyar* bandája a *Nem akar az ökörcsorda legelni* kezdetű dalt, amelyet a kormányzó derűs, mosolygó arccal hallgatott végig. Majd intett *Magyarinak*, hogy szálljon fel a kupéba s az öreg cigányprimás abban muzsikált tovább a Nagyrnak. A Főméltóságu Ur később a fiatal *Magyar* Imréről kezdődött s a vonat indulásakor kezét fogott Debrecen nagyhirű cigányprimásával.

Magyar könnyezve szállott ki a kocsiból. . . Ekkor az egyik testőrtiszt, valószínűleg a Főméltóságu Ur kívánságának megfelelően, intett *Magyarinak*, hogy szálljon fel a vonatra s kísérje fel a Főméltóságu Urat Budapestre. *Magyar* tényleg fel is szállt a vonatra, azonban egy pár perc múlva le is szállt.

— Bocsánatot kérek — mondta a híres primás — öreg ember vagyok már én. . . Meggondoliam. . .

A katonai zenekar ismét rázendített a *Himnuszra*, amelynek a hangjai azonban teljesen beleveszték az óriási dörgő éljenzésbe, amellyel Debrecen lelkes magyar közönsége, különösen ifjúsága bucsuztatta el a legelső ma-

gyar embert. A kormányzó mosolyogva integetett a lelkes tömegnek a kocsiból.

A gyorsvonat lassan, egyenletesen gördült ki a pályaudvarról, a zenekar elhallgatott, a meghajtott zászlók ismét felegyenesedtek s csak az élesen hangzó vezényszavak hallatszottak ki olykor-olykor a tömegnek még egyre tartó fanatikus lelkesedéssel eljénzéséből.

A Kormányzó hazaérkezett

Budapest, november 6. Nagybaranyai Horty Miklós, Magyarország Kormányzója ma este háromnegyed 10 órakor Debrecenből visszaérkezett Budapestre.

A fogadtatás rendezőinek munkája

A fogadtatás mintaszerű rendezéséről, példás rendjéről az elismerés első sorban Hadhazy Zsigmond főispánt, dr. Vargha Elemér (b. főjegyzőt), dr. Balogh Sándor főispáni titkár (b. főjegyzőt) illeti. A rendezési munkáját a rendőrség nagy tapintattal, kifogástalanul végezte, ami különösen a felügyelői kar s a szolgálatra beosztott fogalmazók érdeme. Nehéz, fáradságos munkát végzett a rendezés körül Machó Ferenc is.

A Hajdúföld ünnepi száma

A Hajdúföld tanuságát adandó Magyarország Nagyura iránt érzett törhetetlen hűségének és hódolatának, csőtörtőkön nemzetiszíni kerettel ellátott gazdag ünnepi számot adott ki s közölte a Kormányzó jól sikerült arcképét is.

A Hajdúföld száma általános kellemes feltűnést és meglepődést váltott ki úgy olvasókörösége, mint az illusztris budapesti vendégek körében. Az ünnepi számot megmutatták a Kormányzó ur. Ofélméltóságának is, aki arról a legmagasabb elismeréssel nyilatkozott.

A pincében elrejtett betörőszerszámok

(A Hajdúföld tudósítójától.) Bodor Gábor többszörösen rovott multu betörőt, aki a fogházból való szabadulása napján újra betörést kísérelt meg az Arany Bikában — tegnap atkisérték az ügyészség fogházába. Bodor Gábor, mint most bevallotta, júniusban történt elfogatása előtt, mikor Toka fűszerkereskedőnél tötten érték, menekülés közben a betörőszerszámokat a Simonffy-utca 5. szám alatt

egy pincegödörbe rejtette el

anélkül, hogy a házbéliek arról tudtak volna. Mikor most kiszabadult első dolga volt a betörőszerszámokat onnan kihuzni, estére már a finom, betörőszerszámokkal dolgozott. Bodor a régebbi betörési kísérleteket állhatatosan tagadja.

Őszi beszerzésre

BURGONYA

m a k ó i

HAGYMA

és mindenféle

FŐZELEK

FUTURA

raktáraiban:

Rákóczy-utca 13. Hatvan-utca 69.
Csapó-kert Kinizsy-utca 55.

Emelkedik a magyar kölcsön árfolyama Londonban

Londonból jelentik: A magyar kölcsön árfolyama csütörtökön hirtelen emelkedéssel 92 és félre szökött fel, ami a londoni tőzsdéi körökben roppant szenzációt keltett. Illetékes helyen számítanak, hogy a magyar kölcsön árfolyama még továbbra is emelkedni fog.

A tisztviselőkérdés a Ház előtt Szabó József interpellációja a közalkalmazottak érdekében

A nemzetgyűlés ülését délelőtt 11 órakor nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök.

Eöffy Imre személyes kérdésben szólal fel. A házszabályrevízió kapcsán az ellenzék őt és a házszabályrevíziós bizottság tagjait okirathamisítás és család vadjával illette. Megcáfolja ezeket az adatokat és elvárja Rupert Rezsőtől, aki haogot adott a vádaknak, hogy helyrehozza sértő kitételeit.

Baross János: Rámutatott arra, hogy két és fél óra óta mintegy

300 interpellációra egyáltalán nem válaszolt a kormány.

(Nagy zaj az ellenzéken.) Azzal vádolja a kormányt, hogy ezzel az eljárásával lefitymalja a nemzetgyűlés jelentőségét.

Hasonló panaszai vannak az ellenzéknek az indítványok kezelése tekintetében. Az indítványkönyvben több, mint 50 indítvány van, amelyekre vonatkozólag még nem intézkedett az elnök. (Állandó zaj a jobboldalon.)

Kifogásolja továbbá, hogy Rupert Rezsőnek az általános titkos választójog megalkotására vonatkozó indítványa is elintézetlen. Szerinte a kormányparton hiányzik a parlamentáris érzék.

Rassay Károly a tárgyalóterem bejáratánál megjelenik és közbeszól: Vigyázat, itt vagyok!

Baross János: Nyugodjék meg Rassay képviselő ur, nem önről beszélek.

Az ellenzékéről gúnyos felkiáltások hangzanak el Rassay felé.

Baross: Követeli az elnökség részéről, hogy adjon felszólalására konkrét és megnyugtató választ, végül arra kéri az elnököt, hogy ne szolgáljon pártérdekeket, hanem konzerválja személyét egy jobb időre.

Szcitovszky Béla elnök

éles hangon nyomatékosan válaszol

a közszolgálati alkalmazottak, nyugdíjasok és B-listások fizetésrendezése

ügyében interpellál. Amikor minden aranyparitáson felül van, az adókat is aranyparitáson vetik ki, a tisztviselőknél joguk volna fizetésüket aranyparitás alapján követelni. De nem tetik ezt, mert belátják, hogy a mai helyzet súlyos. A kormánynak kell tehát tenni az első lépést a fizetésrendezés ügyében.

A kiadott két rendelet igazságtalan és nem alkalmas a tisztviselők sérelmeinek orvoslására. A tisztviselőket egy osztállyal lejjebb minősítették, hivatkozva arra, hogy a háboru alatt és az azt követő időben a tisztviselők nagy száma sokkal lépett elő. A kormánynak más megoldást kell találnia.

A kormánynak vissza kell vonnia az 5000. számú rendeletet,

amellyel szabályozza a tisztviselők fizetését.

Kérdi a kormányt, skar-e és milyen arányban az aranyparitás felé

a szocialisták közbeszólásai között Baross fejtegetéseire.

Megjegyzi, hogy az elnökség mindig házszabály szerint járt el. A házszabályok azonban nem nyújtanak módot arra, hogy az elnökség kényszerítse a minisztereket arra, hogy az interpellációra válaszoljanak. Ez a nemzetgyűlés joga.

Vass József népjóléti miniszter válaszol. A leghatározottabban visszautasítja azt az állítást, mintha a kormány az interpellációs jogot el akarná tüntetni. Végül ígéretet tesz, hogy a legközelebbi minisztertanácsban szóvá teszi ezt a kérdést és meg fogja kérni a minisztereket, hogy lehetőleg válaszoljanak az interpellációkra.

Ezután áttértek a törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatására.

Propper faji szempontok alapján polemizál Csilléry indítványával, amely 10 évi helybenlakást követel.

Propper: Azzal, hogy galiciaiaknak nem akartak választójogot adni, valamint burkolni akarnak. Azt állítja, hogy a törvényjavaslat második paragrafusa kizárólag a munkásosztályt terheli.

Buday: Terhelik őket a zsidó uzsorások.

Propper: A keresztyén községi párt álláspontja a minősített reakció. Gulyos nevetés a kormányparton.

Propper forradalomra izgat

Propper: Az önök működése előkészíti a forradalmat.

Felkiáltások a kormányparton: Ez lázítás.

Propper: Ily körülmények között a szociáldemokraták aligha vesznek részt a választásokon. Kultura kell az egész vonalon.

Zsirkay: Ha a propperok Palesztinába mennek.

Vázsonyi Weiszfeld Vilmos a szakasznak a helybenlakásra vonatkozó rendelkezése törlesztést javasolja.

Ezután Szabó József

haladói a tisztviselők fizetése tekintetében? Követeli, hogy a kormány mielőbb hozzon a nemzetgyűlés elé törvényjavaslatot, a

a közalkalmazottak szolgálati pragmatikájáról,

végül azt kívánja, hogy fegyelmi ügyekben a legfelső döntés ne a miniszterek kezében legyen, hanem a közigazgatási bíróságnál.

Interpellációjában kéri, hajlandó-e a kormány az 5000. számú rendelet sérelmes részét visszavonni. Hajlandó-e a közalkalmazottak fizetését december 1-re 10 százalékkal felémelelni és ezt

az emelést negyedévenként ismétetni mindaddig, amíg az aranyparitást el nem érik.

Hajlandó-e a kormány addig is a tényleges és nyugdíjas közalkalmazottak részére egyszeri rendkívüli segélyt kiutalni?

Még sérelmesebbnek tartja az 5000. számú rendeletnek a megyei tisztviselőkre való kiterjesztését. Követeli a

megyei tisztviselők státuszrendezését.

Kéri, hogy a vármegyei tisztviselők éppen olyan mértékben léphessenek elő, mint az állami tisztviselők.

Ezután a nyugdíjasok kérdésének tárgyalására tér át. Kéri, módosítsák a nyugdíjasok illetménye rendezése ügyében kiadott rendeletet, hogy a nyugdíjasok nyugdíjukat levonás nélkül kapják meg.

Kérdi, hajlandó-e a kormány az elbocsátásokat és nyugdíjazásokat a következő sorrendben keresztül vinni. Onként távozó, fegyelmi elítéltek, nagyobb vagyonnal rendelkező férjes tisztviselőknél, 5 évnél fiatalabb szolgálati évvel bíró közalkalmazottak.

A B. listára ne legyenek helyezettők hadviseltek és több gyermekes családapák. A feltűnően

igazságtalan B. listák revízióját bízzák parlamenti bizottságra.

Bud miniszter kéri a Házat, hogy az interpellációra szerdán adja meg a választ.

A Ház hozzájárul. Ezzel az ülés háromnegyed 3 órakor véget ért.

Rendezik a rokkantkérdést

A kormánypart értekezlete

Budapest, nov. 6. Az egységes párt ma este Mayer János elnöklésével pártértekezletet tartott. Az értekezleten megjelentek Bethlen miniszterelnök, Vass, Rakovszky, Pesthy, Csáky és Bud miniszterek.

Mayer János bejelentette nagyatádi Szabó elhunyt alkalmával tett intézkedéseket. Végül bejelenti, hogy a nagyatádi választókerületben vasárnap lesz a jelölt ülés.

Vass József népjóléti miniszter bejelentette, hogy a

a rokkant járulékok folyósítására megfelelő intézkedések törtettek.

A rokkant ellátásra vezető gondolata az, hogy lehetőleg magasabb és legmagasabb rokkantsági fokozatokat legutóbb a megéhezés elemi feltételeihez juttassák, a kisebb rokkantsági fokozatúknak pedig valamilyen módon végkielégítést kívánnak juttatni.

Bejelentette végül, hogy az egész rokkantkérdést véglegesen rendező törvényjavaslat előkészít munkálatai legkésőbb november 15-ig befejezést nyernek és ekkor a javaslatot a nemzetgyűlés elé terjesztik.

Mein legfinomabb teakeverékei.

ÜNNEP UTÁN

Lezajlott Debrecen lelkes ünnepi napja s a Kormányzó mosolygva intett bucsút szalonkocsija ablakából legbűbb híveinek, a riadó lelkesedéssel éljenző diák hadsoroknak s az elmúlt nagy esemény élményei közt tallózgatva lerögzítünk egy pár mozaikszerű képet emlékezet okából.

Az ifjuság imponáns felvonulása felejthetetlen látvány marad mindazoknak, akik bizó örömmel figyelik az új főiskolai „tányér-sapkás” generáció öntudatos és egészséges szervezkedését. A még mindig tessék-lássék szervezetekben, vagy laza tunyaságban tepszédő magyar középosztálynak ma a fiúk adtak tanítást, hogyan lehet és kell a keresztyén és nemzeti gondolat lobogója alá összetoborozni erős hadsorokat s miként kell az eszmei tartalommal megtöltött lelkeket a *fejvelem* acélpántjával összefogni. Fiatal, most érettségizett gyerekek emberek s sebhelyes képű, vítézi jelvényes hadviselt öreg diákok lába alatt egy vezényszó ütemére dobtant meg Debrecen földje s az ezerhét száz *bajtárs* és *testvér* olyan volt ma, mint *egyetlen nagy akarat*. Komoly akarat, amely megfontolt érettséggel tartogatja erejét a jövőt építő, integritást, magyar Nagymagyarországot újításteremtő munkára, a magyar faj létfeltételeit védő törvények oltalmára s amely semmiféle öleső „nyugati” maszlaggal és partipolitikai suggestióval fel nem aprózható a liberális idők divatja szerinti bombasztikus, üres, léha demonstrációkra. Ennek az ifjuságnak Magyarország Nagyura az ideál, s nem a Galilei-körök locsogó idegenei s a „stramm” cserkészfiúkkal, bájos cserkészlányokkal, leventékkel együtt bannuk gyönyörködött legfőképpen minden igaz magyar lélek, mint a magyar jövődő biztos zálogában. S így csak száználmas ünneprontási kísérletként puffoghat el minden üres frázis, amely kielezette a „forumon való agálással” piszkálja meg ezt a komoly, nyomorogva munkálkodó pompás új magyar generációt.

Ha sok beszédnek sok az alja az üdvözlésekben mégis örvedetesen volt megállapítható, mint hozta közelebb a Kormányzó egyéniségének suggestív ereje Debrecen legkülönbözőbb politikai hajókban evező magyarjait. Végre egy igazi nagy ember, egész férfi és kemény magyar, akinek önkéntelen összemérése jelenlét *lávoilevő* vicinális távolgokkal remélhetőleg hozzá fog járulni sok elfogult elme megvilágosodásához. Megérzett ez az önkénytelenül fakadó, általános hódolat a magyar szónokok szavaiban partkülömbőség nélkül, annál diszsonansabban hatott egyik hitközségi rétor, aki galiciai mellékizékekkel recsegő hangon állított ki *klünbő* bizonyítványt a „magyar zsidók” *példás hazafiságáról s állampolgári erényeiről*. Aminek kinyilvánítására mégis tán mi magyarok volnánk az illetékesebbek. Jótékony éljenzésekkel próbálta kitölteni a publikum *Hegeüs* ügyvéd szónoklatának szakadékeit és légüres tereit is, akinek figyelemreméltó beszéd- és értelemgyakorlata valóban méltán reprezentálta a Kamara távol levő elnökét.

A *drukk* különben nemcsak a liberális ügyvédikar képviselőjének biztosított *példátlan* szónoki hatást,

hanem játszi tréfát tűzött nem egy derék alkalmi orátor nyelvvel is, különösen a kormányzó *megszólítás* körül. Így egyik köztisztelőben álló küldöttségvezető körülbelül a következőképpen kezdte beszédét: *Főméltóságú Kormányzó Ur! Kegyelmes Urunk!* Amikor *Méltóságod* megtisztelte látogatásával városunkat, engedje meg Nagyméltóságú Uram stb. stb.

A Nagyr azonban derüs elnézés-sel hallgatta a megrettent nyelv lapszusait. Mert az eltévesztett címzésen túl, valamint a ragyogó retorikával felépített beszédekből egyaránt a Tiszántul fővárosának egységes rajongó szeretete és hódoló bizalma lobbant felé. S ebben a nagy egymásratalálásban kulminált Debrecen ünnepi napjának történelmi jelentősége.

Megalakult az új angol kormány

London, nov. 6. Az új kormány tagjai a következők lesznek: Miniszterelnök Baldwin, külügyminiszter Chamberlaine a titkos pecsét őre, Salisbury a felsőház elnöke, Lord Curzon, pénzügyminiszter Curchill, egészségügyi államtitkár Deville Chamberlaine.

Holland professzor érdekes cikke Debrecenről

Hatalmas munka és szent lelkesedés

Amsterdam, november 6. W. Storm van Leeuwen a leydeni egyetem professzora október havában meglátogatta Magyarországot. Utjában megfordult nemcsak Budapesten, hanem Debrecenben is. Magyarországi benyomásairól rendkívül érdekes új szempontokat feltáró leírásban számolt be az amsterdami *De Telegraaf* október 25 iki számában.

A cikk címe a következő:

A debreceni egyetem. Hatalmas munkaerő és szent lelkesedés.

Cikke elején azt írja, hogy a Debrecenről Budapesttel szemben nagyon primitív benyomást kelt. — Rendkívül széles utak, rosszul kövezve, szabálytalanul épített házak fogadják az embert. Más emberek, más állatok, más kocsik, mint Hollandiában.

Emondja, hogy a parasztok rosszul vannak öltözve, mezitlábosak, korán öregedők és *eiteltintve néhány fiatal férfiól és leányóit, nem szépek.*

Ilyennek ismerte meg magát. — Jóleső érzéssel állítja szembe ezzel a város mellett fekvő erdősség szélén épített új fiatal egyetemet, mely

oázisként hat az utazóra.

Párhuzamot von ezeknek a klinikáknak és a leydeni klinikáknak története között. A terveket még a háboru előtt készítették el, de közbejött a háboru, az építkezés abba maradt, mert nincs pénz a befejezésre. Ennek a drámának a vége Debrecenben egészen más, mint Leydenben. Magyarország elszegényedett és most négyszer kisebb, mint régen. Tele van menekült tisztviselőkkel, katonatisztekkel, tanárokkal. De ez a Magyarország megértette, hogy tekintet nélkül minden nehézségre és pénzhányra, fenn kell tartani kulturáját, sőt még emelnie is kell

és mlalatt Leyden fölöttül hevert, Debrecen épített.

Építenek nagy egyszerűséggel, takarékoskossággal és az egyetem halad a befejezéshez. Ezt nem a kormány nak köszönheti, hanem az egyetem fiatal vezetőségének, akik igazán lelkesen dolgoznak, bár nincs elég pénze a kutató munkára. Ez nem gátolja az egyetem professzorait. Az

élettan tanára ellátja az általános körtani tanszékét is. Kettős munkát végez, dupla előadásokat tart,

nem dupla jövedelemért.

Kutatásokat végez a vitaminokról, a belső secretióról, az elektraphiziológiáról. Hogy mikor képes ezeket a kutatásokat folytatni, arra egyszerű a felelet: egy napnak 24 órája van és ezt a munkát végzi este 9-től 12-ig.

A gyógyszer-tanára ugyanígy egyuttal közegészség-tant is tanít, az anatomus pedig most rendezte a bonctani és mikroszkopiai muzeumát. A tehetséges, jól rajzoló diákok szabad idejükben bejárnak az egyetemre és rajzolják halomra a bonctani táblákat. Az anatomusnak eközben arra is van ideje, hogy könyvet írjon.

A belgyógyászati-, a gyermek-, a sebészeti- és bőrgyógyászati klinikák

teljes üzembn vannak és kiünően vezetve.

Természetes, hogy a viszonyok nem ideálisak, de ami a legjobban megkapott, az a lelkesedés, az a teljes szívvel való munka, amit ezek a fiatal tudósok végeznek, akik csak egy feladatot ismernek, az egyetem fejlődésének elősegítését. Ez a lelkesedés legyőz minden akadályt. Ezeknek a pioniroknak a feladata a kultura emelése ezen a vidéken.

Nagy nehézségeket okoz az izolált fekvés, valamint az, hogy a legtöbb diák, sőt még tanársegéd is

nem ismer idegen nyelveket, de ennek ellenére is győzni fognak.

Leeuwen ezután egy kis történetet mesél el. A messi pusztáról bejön egy pásztor a sebészeti klinikára, hogy egy daganatát megoperáltassa. Amikor megkérdezték tőle, miért nem operáltatta már hamarabb meg, azt felelte: „Nem lehetett régebben, mert amint halljuk odakint, csak most érkezett meg Debrecenbe a tudomány.”

A professzor cikke végén kijelenti, hogy rendkívül nehezen hagyta el ezt a helyet, ezt az oázist. A magyar vendégszeretetet, amely oly jellegzetes a magyarokra nézve, kétszeresen nehezíti meg a bucsút. Hozzájárul ehhez az, hogy olyan in-

tenziv szellemi élet van ebben az istenien csendes környezetben, hogy az ember majdnem megirigyli ezeknek az embereknek a magányát,

amely egy olyan gazdagság, amit csak nagyon erős karakterek bírhatnak ki. Reméljük és hisszük, végződik a cikk, hogy ezek a pionirok ott a Nagyerdőben megmutatják, hogy rendelkeznek ezzel az erővel.

Megszűnik a záróra

(A Hajdúföld tudósítójától.) A belügyminiszter — mint a Hajdúföld értesül — rövidesen végképen megszünteti a záróra háborus korlátozásait. A mozzalmat ilyen irányban a vendéglősök és kávézók kezdeményezték, akik a zárómentes helyiségekbe akarják visszazoktatni az alaposan megcsappant közönséget. A záróra körülbelül január elsején, illetőleg Szilveszter estéjén szűnik meg.

FŐISKOLA

Az Országos Diáknyomoronyhító Akció hivatalos helyiségét Simonyi-u. 14. sz. alá tette át. A hivatalos órákat is ott tartják kedden, csütörtökön 7—8-ig. Pénteken délután 3 órakor igazgatósági gyűlés lesz.

A SzEFHE közgyűlése. A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete november 8-án, szombaton délután 3 órakor tartja évi közgyűlését a Tisza István tudományegyetem jogi karának I. tantermében. Az összes tagok megjelenését kéri az Elnökség.

Elmarad a Turul követelő. A Turul bajtársi szövetségnek november 8-án Budapesten tervezett országos követelőborozása elmarad s azt egy héttel később tartják meg.

A Csaba Bajtársi Egyesület Mikos Kelemen székely törzse november 15-én este az Arany Bika kistermében díszbáborozást rendez. Az est gazdag műsorát következő számunkban közöljük.

Előadás az építész egyetemen.

(A Hajdúföld tudósítójától.) Követésre méltó példát ad a Magyar Mérnökök Építészek Egyesületének debreceni osztálya, mikor fáradságot nem ismerve, önzetlenül iparkodik Debrecen kulturális igényeit kielégíteni és megkezdett előadási ciklusát folytatja.

A pár Ignác műépítész műegyetemi tanárnak Egyiptomról szóló előadása után, amely a ciklusban az első volt, folyó hó 8-án délután 5 órakor a vármegyeház dísztermében Velder Gyula műépítész műegyetemi tanár fogja előadását megtartani „A régi görög városok” címen. — Az ókori építészetnek és művészetnek legalacsonyabb ismerője és a budapesti műegyetemen előadó tanára fogja vetített képek kíséretében ismertetni a klasszikus ókor remekait és így biztos, hogy a közönség, amely A pár Ignác előadás alkalomával a termet zsufolásig megtöltötte ezuttal is méltó érdeklődéssel fogja honorálni az előadót és a rendező egyesületet.

Belépődíj 5000 korona. Jegyek a világítási vállalat városi üzletében előre válthatók.

5000 korona tiszavas apróhirdetés 5 lapban

Tűzhelyek, kályhák, füstcsövek, öntött edények

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében

Kossuth-szobor mellett. ☺ Plac-utca 7.

KÖNYVESHÁZ

Zsigmond Ferenc: Jókai. (Budapest, a Tudományos Akadémia kiadása, 1924.) A közelgő Jókai-centennáriumnak szentelt és egyúttal az irodalmi konjunktúra kettős külső kényszerűségével valószínűleg meghozza az első „bő termést” a Jókai-irodalom mezéjén. 1925 februárjára bizonyosan felburjánoznak majd a többé-kevésbé üres szalmájú és rövid életre hivatott Jókai-életrajzok s mindegyik nagy kiadó cég igyekszik majd kihasználni a viszszatérő Jókai-dívat kereskedelmi előnyeit. Szerencse, hogy mi ezt a kevésbé épületes látványt már csak páholyból fogjuk szemlélteni. A magyar irodalom „be van biztosítva” az ellen a veszedelem ellen, hogy az ünnepi aktust alkalmi kontárok végezzék el. Zsigmond Ferenc Jókai-monografiájának meg van a sok egyéb között az az előnye is, hogy tudományos értéke mellett is ki fogja elégíteni a művelt magyarság ünnepi szükségletét is. Munkájában a szorgalmas kutató, a judiciumtól és eredeti szempontoktól dűszadozó megfigyelő a szellemes és irodalmi nivóju stiliszta kezére dolgozik. Könyve az egyik olvasónak lehet a „legérdekesebb regény” s a másiknak egy régóta szegyenletesen elhanyagolt, vagy féltve kikerült nehéz probléma teljesen kielégítő megoldása.

A Jókai-probléma tulajdonképpen az u. n. idealizáló regényírás örök problémája. Az emberi lélek kettős arca: az értelemi tevékenység és az önmaga előtt leboruló, teremtő képzelet úgy fordul el egymástól, mint Janus két arca és nagyon nehezen ismerhetik és érthetik meg egymást. A mesélő, az élet jelenségeit éles vonásokkal leegyszerűsítő, idealizáló regényíró nehezen tudja méltányolni a minél több részletet pontosan és felsőbb kritika nélkül regisztráló realizmus kora. Gyulai Pál józan és dogmatikus klasszicizmusa így törte el a kritika pálcáját Jókai fölött, aminek az lett az eredménye, hogy továbbra is mindenki olvasta Jókait, de nem merték bevallani, hogy olvassák. És az olvasótömegnek az a része, amelynek élvezését az irodalmi kritika döntően befolyásolja (ilyenek is vannak szép számmal), úgy érezték, hogy édes ita lukba valami fájdalmas, keserű is vegyült.

Itt az ideje, hogy az elhanyagolt másik arcot is szemügyre vegyük és belássuk, hogy Jókai iróniáé szete — legalább „nagy” regényeiben — egységes, tipikus, tökéletes egész; csak kritikai szempontjainkat kell revízió alá venni, hogy ismét tisztán élvezhessük. Mert amint „politikai divatok” vannak, vannak nagy számmal „irodalmi divatok” is és biztosan tudjuk, hogy minden divat lehet szép és szükséges, de minden divat mulandó. Miért áldoznók fel azt az élvezetet, amelyet Jókai olvasása okoz nekünk, egy kritikai iskola jelszavainak? Hogy a mesélő, idealizáló regényre is szükség van, azt mutatja ezeknek a műveknek a kapossága, mely mélyen begyökerezett, őszintős szükségletéről beszél.

De nem akarunk elébe vágni annak, amit a Jókairól írott szép könyvben elmond a szerző. Az, amit Jókai *vidgnézetéről* megállapít, a magyar kritika legértékesebb lapjai közé tartozik; elfogultatlansága, széleskörű tájékozottsága minden fejletet gondolatébresztő olvasmánnyá tessék.

Az Akadémia a munka kiadásával megadta a szerzőnek az erkölcsi elismerés palmáját s a külső kiállítást ismert rokonszenves kereteit is. Nem akarjuk azzal a nagyon ideillő frázissal végezni, hogy „ez a munka nem hiányozhatik egy mű-

velt család asztaláról sem.” — De a háború kényszerhallgatása után örülünk, hogy az első hangok ilyen egészséges, reprezentatív hangszerekről törnek az ég felé. Szegények vagyunk nagyon, de „gazdag szegények”. *Hungaros Viator.*

Véres kommunista tüntetés Zágrábban

Zágráb, november 6. A zágrábi központi temetőben a kommunisták és a rendőrség között

véres összeütközés volt.

Erre okot az szolgáltatott, hogy a kommunisták egy elhalt elvtársuk sirjánál tüntetést akartak rendezni, amit a rendőrség megakadályozott.

A kommunisták erre valóságos közepert zudítottak a rendőrségre.

A rendőrség erre fegyverhez nyúlt.

A harc csaknem éjfélig tartott és többen megsebesültek. A rendőrségnek sikerült több rendezavart letartóztatni.

November 20-ig kell befizetni a kincstári részesedést

Budapest, november 6. A kormány az 1924. évi november 1-i lakbérfizetés határidejét kiterjesztette november 15-ig. Erre való tekintettel a pénzügyminiszter elrendelte, hogy a házbirtokosoknak a novemberi negyedre járó kincstári házhazsónrészesedést legkésőbb november 20-ig kell befizetni a községi, illetve városi adópénztárakban.

Száz politikust meg akartak gyilkolni Oláhországban

A rendőrség felfedezte az összeesküvést

Bukarest, nov. 6. A *Dimineata* írja: *Cuza* híveinek fekete listáján több mint 100 név szerepelt. Száz embert akartak meggyilkolni, minisztereket, magas állású tisztviselőket, ellenzéki vezetéseket, pénzembereket, tanárokat és publicistákat. E tömeg gyilkosságra való borzalmas előkészület

példa nélkül való a modern Európa történelében.

A hatóságok rájöttek arra, hogy a gyilkosságokat előre megállapított napra, december elejére tervezték. Szombaton délután két fiatalember jött a Kamarába, akik közül az egyik horogkeresztes jelvényt viselt. Az egyik rendőrnek feltűnt ez a körülmény és felelősségre vonta a

két fiatalember, akik szabályos belépőjegyet mutattak fel. A rendőr nem elégedett meg ezzel, hanem megvizsgálta őket és mindkettőjüknél revolvért talált. Azonnal átvittek őket az államrendőrségre, ahol bevallották, hogy terrorista szervezet tagjai, akiknek az a megbízatásuk, hogy

több politikust legyenek el láb alól.

Fontos adatokat adtak arról, hogy kiket kellett volna meggyilkolni. Később bevallották azt is, hogy a múlt hét végén a terrorista szervezet tagjai értekezletet tartottak. Itt elhatározták, hogy Ionescu egyetemi hallgatót, aki a terveiket elárulta, ugyanazzal a sorsral büntetik, mint a fekete listán szereplőket.

A miskolci pénzügyigazgatóságot beolvasztják a debrecenibe

Megszűnik a miskolci pénzügyigazgatóság

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) Az állami adminisztráció és általában a közigazgatás egyszerűsítését a közel jövőben fokozottabb mértékben akarják érvényre juttatni. Az ezzel kapcsolatos tervek kidolgozását a megalkotandó *Országos Takarékosági Bizottság* fogja végezni. Az egyszerűsítési munkálatoknak egyrésze azonban már megindult az illetékes minisztériumokban. Az egyik ilyen rendelkezés az a tartalma, hogy

az eddigi pénzügyigazgatóságok egy részét megszüntetik

és Magyarországon mindössze hat pénzügyigazgatóságot hagynának meg, a következő székhellyel: Budapest, Debrecen, Szeged, Győr, Szombat-

hely és Pécs. Az így megmaradó pénzügyigazgatóságok országos pénzügyigazgatóságok lennének.

Mint a *Hajdúföld* megbízható helyről értesül, az adminisztráció egyszerűsítésének során

megszűntetik a miskolci pénzügyigazgatóságot

is és ennek a hatáskörét a *debreceni pénzügyigazgatóság* veszi át.

Ugyancsak terbe vették az állampénztáraknak adófelügyelőségekké való átalakítását, illetőleg átszervezését, amelyeknek az adminisztrációját a pénzügyigazgatóságok fogalmazói, tisztviselői és az állampénztárak mostani tisztviselői látnak el, élükre pedig egy jogvégzett fogalmazási vezető főosztályos kerülne.

NAPONTA FRISS

Telefon 70.

CSANAK JÓZSEF K. R. T.
fűszer- és csemegéüzlete
Debrecen, Fiac utca 51. sz.

pörkölt kávék,
legfinomabb angol teák,
teavaj, csemegé sajtok,
likőrök, pezsgők, tartományok,
saját termései asztali és pécsenye borok

Hirdessen a „Hajdúföldben”

HIREK

1924 november 7. (Péntek)

Prot.: Rezső. Kath: Engelb.

- 1701 II. Rákóczi Ferenc megszökik bécsi-újhegyi börtönből.
1579 Dávid Ferenc, az első unitárius püspök meghal a dévai börtönben.
1811 Erkel Ferenc, jeles magyar zene-költő születése Békésgyulán.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban az idő borult, csapadék azonban alig fordult elő. Az éjszaki minimum Debrecenben és Csengeren a fagypontra aludt.

Időprognózis: Hűvös idő várható, számtartó csapadék nélkül.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Csokonai színház este fél 8 órakor: Hejhejja báró.

Gyógyszertárak közül éjszaki szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszaru, Muraközy, Magyar Korona, Nádor, Csokonai, Arany János.

— A Tisza István Tudományos Társaság november 11-én délután 5 órakor a Kollégium dísztermében felolvasó ülést tart. Targyország: 1. Alföldi András r. tag: Pannónia elszakadása a római birodalomtól. 2. Zivuska Jenő r. tag: Fogalmi kategóriák.

— A Debreceni Kálvinisták Templomegyesülete november 7-én délután 6 órakor a Kollégium dísztermében rendes havi ülést tart, melyen dr. Révész Imre „Az egyházegyleméről” tart előadást. Minden tagot és érdeklődőt szeretettel várunk. Belépti-díj nincs.

— A MANSz tag- és választmányi ülése. A MANSz hétfőn (10-én) délután három órakor a városi háza közgyűlési termében nyilvános tag- és választmányi ülést tart. Ezen *Kőrösi Endre* az amerikai magyarság helyzetéről tart nagyszabású előadást. Ezenkívül több rendkívül fontos és érdekes tárgy kerül napirendre. A MANSz minden tagja ott legyen!

— **Meinl pörköltkávák.**

— **Rosszabbodik a Gyenes László állapota.** Budapestről jelentik: Gyenes László színművész állapota rosszabbodott, amennyire a tüdőgyulladás terjedt és komplikációk állottak elő. Állapota aggodalmat keltő.

— Csak korlátozott számban adnak ki jegyeket a Rácz Kálmán táblai főtárgyalására. Jelentette a *Hajdúföld*, hogy a debreceni kir. ítélőtábla november 8-án szombaton tárgyalja a detektív gyilkos Rácz Kálmán és büntetésének Bagdi Gyulának büntetését, Rácz Kálmánt tudvalevőleg a törvényszék kétél általi halálra ítélte. — A táblai főtárgyaláson — bár az érdeklődés igen nagy — a terem szűk volta miatt csak igen korlátozott számban boesátnak ki belépő jegyeket.

— **Hubertus vadászverseny.** A debreceni huszárezred szombaton, november 8-án rendezte meg évi hagyományos Hubertus versenyt. — Indulás délelőtt fél 11 órakor a Széchenyi-utcai huszárlaktanya udvaráról.

— **Razzia Debrecenben.** Az államrendőrség debreceni kapitánysága szerdáról csütörtökre virradó éjjel nagy razzia tartott. A razzia során 29 előállítás történt.

— **Órlás lóghajó épül Angliában.** Londonból jelentik: A *Vickers*-cég hír szerint szerződést kötött egy több millió köbláb irtartalmu lóghajó építésére, amely kétszer olyan nagy lenne, mint a Z. R. III.

Terjesszük a **HAJDUFÖLDET!**

Hirtelen halál tollfoslás közben. Szabó Józsefné Csap utca 16. szám alatti lakó munkásnő, aki Kats Árnin Hatvan-utcai tollkereskedőnél volt alkalmazva, szerdán tollfoslás közben hirtelen rosszul lett s meghalt. Halálát szívizélhűdés okozta.

Szombat este vacsorára Alberthez jöjj triss hurkára! Fánkra és turós csuszára Ne félj! nem lesz sok az ára!

Az oláh Kamarában nem szabad fegyverekkel megjelenni. Bukarestből jelentik: A Kamara háznagy hivatala a lapokban kommunikét tesz közé, amelyben közli, hogy mindazok, akik a törvényhozó testület ülését látogatni óhajtják, hagyják otthon fegyvereiket, mert ha az ellenőrző rendőri közegek bármelyik látogatónál löfegyvert talál, az illetőket letartóztatják és átadják a rendőrhatalomnak, ami annál súlyosabb következményekkel jár, mert Bukarestben érvényben vannak az ostromállapotra vonatkozó rendelkezések.

Cigarettázik Ön? Sodorjon Janina papirt!

Vásárlalom a száj- és körömfájás miatt. Debrecen város elsőfoku közigazgatási hatósága közölni teszi, hogy a város területén fellépett ragadós száj- és körömfájás miatt hasított körmű állatokat úgy a sertésvásárra, valamint a szarvasmarha vásárlásra felhajtani további intézkedésig — tilos.

Katonai cikkeket, sapkákat Piskoltinál, Hunyadi-utca 14. vásárolhat.

Szombaton ALBERTNÉL Pompás HURKA-ESTÉLY!

Lenin holtteste fűtött sirboltban fekszik. Londonból jelentik: A bolsevik vezér, aki életében állandóan az emberek testvériségét és egyenlőségét hirdette, halála után is éppen olyan külön elbánásban részesül, mint életében. A moszkvai temetőben egy csodálatosan szép és óriási mauzóleumot emeltek számára és amint a bolsevik hivatalos lap, a »Pravda« jelenti, ez az első síremlék, amelyet állandóan fűteni fognak. Az átalakítási munkálatok most folynak, hogy a kemény orosz tél hidege ne kellemetlenkedjék a bolsevik apostolnak, illetőleg a holttestnek, amelyet egész különös eljárással balszamoztak be és most féltik, hogy a hideg kárt tenne benne. — A fűtési berendezés elkészülte után ismét megnyitják a síremléket a nyilvánosság számára. Természetes, hogy a fűtött sirbolt most még több látogatót fog vonzani, mert kellemes melegező helye lesz a hideg elől menekülő és az utcára kitért burzsujoknak.

Meinl pörköltkávék.

GYÜMÖLCSFA TULAJDONOSOK... DENDRIN - ANTIFUNGIN ENDA CHINOIN VÉRTETÜKÁTRÁNY... KONTSEK GÉZA... Főüzlet: Kossuth-utca 15.

TESTEDZÉS

A fegyelmi bizottság csütörtöki ülésén a TTE-Postás SE mérkőzésből kifolyólag kiállított Fancsics György Postás SE játékosát két hétre, Borbély József Törökszentmiklósi TE játékosát négy hónapra tiltotta el a nyilvános szerepléstől.

A DEAC-NYKISE és DKASE-NYVE bajnoki mérkőzést Fenyves Miklós (Budapest) vezeti.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Pénteken: Hejehuja báró. Operette. D) bérlet. Szombaton: A Kreutzer szonáta. Szimfonia Tisztelettel. B) bérlet. Vasárnap délután: Helyreasszony. Népszimfonia. Méréseket helyárok. Vasárnap este: Hejehuja báró. Operette Bérletszűnet.

Estaházak és mesegossziházak közleménye.

Szünni nem akaró lapsok között kell minden számot megismételni. Hejehuja báró pompás kacagató operette előadásain. A szereplők egymást mulják felül minden tekintetben és így igazi, kellemesen mulatót estét szereznek a hálás közönségnek.

B) bérlet tisztelettel szemben hozhat megismételni Halasi Mariskával a fő női szerepben. »Kreutzer szonáta« orosz ve istikus szimfonia.

Apollo-mozgó

Ki a ghejtől HennyPorten főszereplésével. Tanulságos filmregény a múlt századból.

Vigszínház-mozgó

Missisipi rajjai. (Üldözött a nagyvilágban) Griffith rendezése. Missisipi fellemes áradata, rombolása gyönyörű természeti felvételekben.

Jön: Königsberg világatrakció Petrovichal es Huguette Duflossal.

Jön: Nick Carter kisasszony Gunnar Toinaessel.

A TŐZSDE

Kisebb áremelkedés a tőzsdén

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nyitáskor az árfolyamok egy aranylattal a legutóbbi zárlat alatt álltak, azonban a kedvező fellegás következtében áremelkedés indult meg, amely egész zárlatig változatlanul eltartott és csak az utótőzsdén gyengült meg újból egy kissé az irányzat.

Magyar korona 0.0068.

Zürichi zárlat

Newyork 518—, London 2371—, Milánó 2245—, Páris 2705, Brüsszel 2490, Prága 1547, Budapest 0.0068, Belgrad 755, Bukarest 291, Hollandia 206—, Varsó 100, Berlin 123, Bécs 7—5, Szófia 882.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizapiaciról

Dollár 75010—75570, angol font 342000—348000, hollandi forint 29750—30050, francia frank 3938—3968, svájci frank 14455—14600, cseh korona 2229—2248, lej 421—429, lira 3255—3290, dinár 1073—1104, osztrák korona 106,60—107,20 fillér, Napoleon arany — pénz.

Terménytőzsde zárlat

A terménytőzsde irányzata szilárd volt, a buza 10, rozs 7500 koronával drágult. Egyéb cikkeket közül a zab olcsóbbodott. Hivatásos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 4500—55, egyéb 4470—4250, 78 kilós tiszavidéki buza 4570—4620, egyéb 4550—60, rozs 4070—4010, tak, árpa 4000—200, sörárpa 4800—5000, köles 2650—2750, zab 3850—4000, tengeri 3650—700, repce 6500—6700, korpa 2200—225.

Ferencvárosi sertésvásár

Árak: Könyű 26—265000, közép 27—30 ezer, nehéz 28—30 ezer. A vásár élénk volt.

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDEN

Kizárólag

elsőrangú berlini szabászattal és munkával készít civil és egyenruhákat

PISKOLTY

(berlini oklevéllel kintüntetett) szabómester Hunyady-utca 14.

A HAJDUFÖLD

KÖNYV-OSZTÁLYÁBAN

vásárolhatók a magyar könyvpiac értékes újdonságai a Stádium sajtóvállalat kiadványából:

KOMÁROMY JÁNOS

Vidróczy s még néhány agrárszakadt.

SURÁN MIKLÓS

Eliziumi mesék.

GESZTHELYI NAGY LÁSZLÓ

Az Alföld gazdasági jövője.

FÁY ILONA

Röbeszések.

Valamint megrendelhetőek könyvkereskedői áron a többi magyar könyvkiadósok is. Piac-utca 59. 000 Telefon 3-48.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járn gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenédével szemben).

Ha elsőrendű porcsz szonot vagy száraz tűzifát vagonfételben, vagy felvágva házhoz szállítva akar, forduljon az Erdélyi Tűzifa Behozatali Rt.-hoz, Fürdő u. 2. Telefon 10 93

10 százalékkal leszállított árakban

vásárolhat női alj és kosztümelmét, velourokat, barchet és flanelleket, sephireket, vásznakat és kötött kabátokat, stb. Weiszhrón József divatruházában Piac-utca 9. Kékre festett kirakatra tessék ügyelni!

Még kapható néhány példány Liszt Nándor (Lisztius) példátlan sikert ért könyvéből, a

Tudjátok-e mi a jogrend?

ből három koronás alapján a Hajdúföld könyvosztályában (Piac-utca 59.) Szorószám 7000

Értéktőzsdei árfolyamok (ezresekben) table with columns for various goods like Bauxit, Ólom, Cement, etc.

Keresztény pénz, zsidó pénz és a zsidókérdés... Kapható a HAJDUFÖLD KÖNYVOSZTÁLYÁBAN 20.000 K-

APRÓHIRDETÉSEK

Debrecen és az egész Tiszántul közönsége olvassa azt az apróhirdetést 5000 koronáért, amelyet felad a „Debrecen”, „Debreceni Független Ujság”, „Egyetértés”, „Hajdúföld” vagy a Tiszántuli Hírlap” kiadóhivatalában. **5 ujságban jelenik meg** a feladott 10 szavas alkalmi apróhirdetés, ha a fent sorolt lapok bármelyikénél lefizeti a 5000 koronát.

Levelezés

- Övegy tisztviselő** magához illő tisztviselő férjet keres. „Jó asszony” címre a Hajdúföldhöz.
- Házasságra** 36 éves csinos végzett gazdasz, a lami tiszt, feleségül venne fiatal leányt, elvált vagy özvegy asszonyt bármiféle illetelt vagy vagyonnal. Leveleket a Tiszántuli Hírlap kiadóba „Fenyves” jellegre kérek. 7098
- 35 éves** ur nő idősebb ur ember barátságát heresi. Levelek „Komoly” jelleg alatt Egyetértéshez. 7067
- Két** vagyos ur fiu két független ur hölgy ismeretséget keresi, kik estéikkel szabadon rendelkeznek. Levelek „30 évig” jellegre az Egyetértéshez. 7080
- Független** ur leány megismerkedne diszkrét ur emberrel. Leveleket „Barna” jellegre a Tiszántuli Hírlap kiadóba kérem. 7093
- Három** fiatal ur lány levelezne ur fiukkal. Levelet Függetlenhez „Humer” jele. 7086
- Margit** vétkezel, ha nem a Reklám Divat-hazban vásárolsz. Szentanna 5. 7101

Lakás

- Különböző** utcai bútorozott szoba irodának is alkalmas, kiadó. József kir. herceg u. 8. 6997
- Szép** utcai egy szoba, konyha, kamarás lakásomat a Galya-uccában eloszerelném a Szentanna-ucca körzetében hasonló lakással. Értekezhetni a délutáni órákban Kut-ucca 82. sz. alatt. 7068
- Modern** szoba, konyha, villanyvilágítással, jégszagtartás engedve, lelépéssel kiadó. Dózségi ut 20. 7071
- Különböző** utcai bútorozott szoba kiadó Marthy György uca 35. 7069
- Át** a két szoba, üvegezett veranda, mellékhelyiségekkel álló lakás. — Cim az Egyetértésnél. 7083
- Ös** öndes utcai bútorozott szobát keres szigorú orvos. Ágyneműm van. Vár-ucca 10. balra. Telefon 10 28. 7084
- Le** lépést fizetek központon levő két szoba, mellékhelyiségekkel álló lakásért. — Schwarz Mór. Bethlen 9. 7089

Ajánlat

- Bu** ba horgolást, kölést olcsón vállal. remek gyspjutónak kaphatók Szilágyi-nál, Széchenyi 1. 8290
- Tá** gas boros pince bérbeadó. Arany János-ucca 3. Keresztépület. 3287
- Ké** tszűlős, vízmelegítő, erős tornyos tüzhelyek nagyobb háztartásra készen kaphatók Kandia-ucca 15. Ugyazint minden nagyságu asztaltüzhelyek 6972
- Ha** n nincsen pénze, megint vehet Kaisernél részletfizetésre. Piac 7. 5565
- Cs** eplőgépek tulajdonosok! A legjobb magán-járat készit Ehrenreich Sámuel géplakatos 6448
- Ki** adó Piac-uccán 10x5 méter száraz betonozott pince raktárhelyiségnek vagy műhelynek. Érdeklődhetni Piac-u 41. házmeztérnél 6703
- Gy** ózódjón meg! Hogy hálókat, ebédloket és mindenféle tutorokat a legolcsóbban vásárolhat Fenyvesi bútoráruházban. Kistemplomnál 6756
- Tü** szitát, késznet legolcsóbban szállit Klem Armin és Tarsa faterpe. Más. álmás belső fateren. Telefon 631 6834
- Mi** tele fordítások! Cseh-szlovák, ruthén okmányokat fordit Voljay Ferenc törvény-zéki hites tolmács. Poroszlav-ut 11 vagy Varga-ucca 4. sz. 6883
- Egy** etemi haligató tanuló korrepetálását felöltséggel vállalja, cim a Független kiadóban 7042
- Sz** örmeruhált legolcsóbban beszerezheti Kövory szücsnél, Piac-ucca 42. Pannonia-udvar 7014

- Faj** alma elsőrendű kapható. Varga-ucca 14 szám 7011
- Gy** ermek mellé adnám 13 éves leányomat, cim az Egyetértésnél 7060
- Sz** áraz tüzi a Ótmalom-ucca 9. Egy mázsát is szállitok. Telefon 13-68 7061
- Ké** pkeretes, kézimunka gobelin, festmény és falcakerek, nász és alkalmi ajándéktárgyak Konzál, Kálvntér 6837
- Ki** sórangu kártyos Szabó József Varga-ucca 1. K sz hencserek, berzsely stb. fotelek állandóan raktáron. 2877
- Viz** vezetéki, központi fűtés fürdőszoba javításokat jutányosan, szakszerűen készít Máthai János, Csapó-ucca 24. Telefon 321. 7069
- Iz** oles olcsó kosztot ad uraknak Dékán tájár. Rakózi 23. 7081
- Kö** szén szuhakálói és ormópusztai darabos, szobafűtésre és tüzek részére „Unió” faterlepen 40 ezer koronáért métermásánként beszerezhető: Ispótytelep 1. Telefon 779. 7082
- Ki** adó Csapó-kertben 3 katasztrális hold kerti földem megfelelő épületekkel. Értekezhetni Kardoss László ógnél. Kossuth-ucca 9. 7073
- Tel** jes ellátásra elvállalok két szerényigényű fiatal embert, vagy nőt. Cim a kiadóban. 7074
- Ki** adó üzlet bank vagy iroda céljaira a Kossuth-ucca 7. számú ház udvari földszintjén két tereméből álló husz méter hosszú modern parkettes helyiség, a Kossuth-ucca 9. számú ház I. emeletén 3 tereméből álló modern parkettes helyiség. Értekezhetni Kardoss László ógnél. 7072

Kereslet

- Iro** dsi alkalmazást keres okleveles tanítónő egy évi gyakorlattal. Cim a kiadóhivatalban. 7099
- Fü** szerkereskedőségét felvétetik Felegyházy János ógnél 3274
- Ü** vegeket literest félliterest és konyakosát minden nagyságban, magas árban vásárol Szilágyási szeszkereskedés. Csapó-ucca 7. 5816
- Tan** uló felvétetik. Edison villanyszerelési vállalat Széchenyi-ucca 14 6885
- Gé** pszját 10 cm. szélességűen keresünk megvételre, ugyazintén litkőtelep 4-5 cm vastagságban Békési és Löw faterlepen Bánffy u. 4. Telefon 945 6996
- Fü** szerangró segédek felvételnek f. hó 15 re Adriján és Madel ógnél. 6999
- 2** darab 10-12 lóerős moort megvételre keresünk Debreceni Működgyár R. T. Fürdő-ucca 2 6978
- Há** romszobás lakást keresek sürgősen — Cim az Egyetértésnél 7062
- 7** millió korona kölcsönt keresek sürgősen, jó kamatra, első helyen biztosítva, Cim az Egyetértésnél 7063
- Sz** abóságédot nagy munkást és szabótanuló felvesz Péterfia laktanya. Wencel. 7051
- Egy** fiu szabótanulónak felvétetik Degenfeld-tér 8. szám alatt. 7075
- Két** cipészegéd állandó munkára felvétetik és egy lyukasztó gép eladó. Csönka-ucca 11. 7097
- Fi** atal ember raktári vagy bármilyen állást keres azonnali belépésre megfelelő igazolvánnyal. Szilágyi D. Domb uca 22/b szám. 7092
- Por** tásnak házi szolgának vagy hasonló állásba mennék. Ügynök díjazva. Patai-ucca 12. 7070
- Ü** gyes detailistát esetleg azonnali belépésre felveszünk. Deutsch Albert és Fia. 7085
- Els** őrendű kabátvarrónók azonnali beléphetnek Gelbmáné Hatvan-ucca 18. sz. 7076
- Rak** táros, pénzbeszedő, felügyelő vagy hasonló állást keres nyugdíjas katonai főszámvivő. Biztosítéka félmilliórdig — Cim a Debrecen kiadóban. 7095

Kifutó fiut felvesz Kovács és Frenkel b5r-kereskedés. Csapó-ucca 23. 7088

Eladás

- Eb** dőlőszőnyeg teljesen új nyírott, perzsa mintás, 2-3 méteres eladó. Teleki 74. 6285
- Ká** posztás hordó eladó, Teleki uca 96, uccai lakás 7066
- Az** István-ut 26 és 28 szám alatti 3400 négyzetföld gyümölcsös kert részletekben is eladó. Értekezni lehet Széchenyi-ut 21 252
- El** adó motor és gözcséplőgépek Hajdúnánás, Szentmihályi-ucca 1540, Csorvássy Miklós 3261
- Föld** kettő és háromnegyed hold várostól 4 kmre Szoboszlói-uton eladó Gar-ucca 18 3257
- Eb** dőlő és egyéb butorok eladók. Csapó-ucca 19. Bővebbet ugyanott házmeztérnél. 6998
- El** adó egy olajtengelyes félfedelű és egy csukott gummikerekű kocsi, egy szánkó és két pár löszerszám. Cim a Debrecen kiadóban 7025
- Egy** vagon cukorrépa eladó. Pécsi Gábor Kovács, Hajdútelep. 6781
- Szür** ke antilop 38 as cipő, valódi Sielskin sárgalérvárosi bundara eladó, Csapó-ucca 10, az udvarban jobbra 7059
- El** adó négy darab vas benzines hordó. Cim a Függetlenél 7039
- Gö** zgép harmine lóerős, jókarban levő fél stabil eladó. Értekezhetni 347 telefon számmal 7013
- El** adó Topolyaháló, ebédlo- és konyhaberendezés, schöber ágy, tükrös divány, többféle butorok, Széchenyi-ucca 8 7064
- Faj** vizsla 4 hónapos kölyök kutya eladó Csapó-ucca 75 7010
- Egy** szoba, hálószobaberendezéssel és szőnyegek eladók. Csapó uca 25. D e 10-12 ig. 7091
- Ká** posztás hordó és komplett szalongszarnitura olcsón eladó. Kandia 4/b 7090

- Egy** gyermekágy teher, sodronnyal eladó. Szalkai-ucca 6. 7087
- Vill** amos végállomásnál, Jánosi-ucca 12. számú ház családnak sürgősen eladó. Lakó nincs. Azonnal beköltözhető. 7094
- El** adó 2 vagon Wohltmann krumpli, Értekezhetni Kardos László ógnél. 7077
- El** adó egy nagy szabadasztal és több butor. Piac-u. 56. Keresztépület. 7079
- Má** rványlappos mosdó és éjjeli szekrény, nehéz ágy, szekrény eladó. Kálvntér 3. Mémóknél. 7078
- El** adó a Széchenyi-ut végén, az Aezelőtőben háromholdas terület, amelyen van 2 szoba, konyha, a ház előtt oszuros filagória, kettős faskamara, jóvizű szivónyomó szivattyus kut, 800 négyzetföld gyümölcsös, továbbá ugyanannyi újonnan bevetett lucernás, a többi szántóföld. Kis család teljesen megél belőle, Kifutó alkalom, aki megveszi, aranybányát vesz. Értekezni Bercsenyi uca 87. 7102

Vegyes

- Postal** fadóboxok kaphatók különböző nagyságban. Könyvnyomda, Piac 59.
- Rongy** ot, mosottat, bármely mennyiségben vessz lapunk könyvnyomdája. Piac-ucca 59. szám.
- Ólmet** bármily mennyiségben vessz könyvnyomda Piac 59.
- Ipar** művészeti és egyéb kézimunkák tanítását megkezdem. Rubin Viola, Kossuth-u 15., kézimunkaüzlet. 6994
- Polos** kairást legolcsóbban és legpontosabban felelősséggel végzi Szücsné, Baross-ucca 1. sz. 7100

DINTER: VÉRRONTÓ BÜN
cimű szenzációs műve kapható a Hajdúföldi könyvosztályában (Piac-ucca 59. 20 000 koronáért.)

Kiadja a Hajdúföld lapvállalat

Szőnyegáruház Debrecen, Kossuth-u. 19., a Csobonai színházzal szemben.
Horn és Erdélyi
Haas Fülöp és Fiai soproni gyárainak főlerakata!

SZŐRME ÁRUHÁZ

Megnyit! PIAC-UTCA 46 Megnyit!

TÖRÖK ÉS GUTTMANN

Nagy választék mindenféle prémőrökben. Ugyan: Persianer, Oppostum, Nutra, Siel Birett, fehér, barna és szürke báránypőrökben, ruhaprémőkben. Nagyban és kicsinyben

**Vadász urak
figyelmébe!**

A vadászati évad megkezdésével b. figyelmüket felhívom raktáromon levő nagymennyiségű mindennemű **vadászfegyverre**, továbbá **céllövő főbert, revolver és ismétlőpisztolyokra**. Nagy raktár mindenfajta bel- és külföldi hüvelyek, löporozott és kész töltények saját villanygéppel, tet-szészerti adagolással ezredgrammnyi pontossággal töltve. Belföldi és külföldi seretek és golyók minden létező számban, tölténytáskák, töltényövek és egyéb felszerelések, tisztító eszközök nagy választékban. Vásárlás előtt kérem áram olcsóságáról és áruim kitűnő minősége felől személyesen meggyőződni, vétel kényszer nélkül. Vadászfegyvereket kipróbálás után, — ha nem megfelelőek, — becserelem.

TÓTH GYULA Debrecen, városház sarok. **Telefon 29.**
vadászfegyver, lösz, vadászati felszerelések, folytonzó kályhák és takaréktűzhelyek nagyraktára.